

Paikallisesti päätettävät asiat Parainen

Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto 6.8.2025

4.5. Paikallisesti päätettävät asiat

Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavien periaatteiden pohdinta on keskeinen osa opetussuunnitelmatyötä ja samalla toiminnan jatkuvaa kehittämistä edistävä tekijä. Paikallisesti päätetään, miten oppilaat ja huoltajat osallistuvat toimintakulttuurin kehittämiseen sekä mitä muuta yhteistyötä ja keiden toimijoiden kanssa tehdään toimintakulttuurin kehittämiseksi. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota myös toimintakulttuurin jatkuvuuteen esiopetuksesta perusopetukseen ja perusopetuksen eri vaiheissa.

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa ja täsmentää soveltuvin osin lukuvuosisuunnitelmassa

• miten opetuksen järjestäjä mahdollistaa tarkoituksenmukaiset oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja toiminnan resursoinnin

Paraisilla opetuksen järjestäjä ohjaa ja arvioi oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen koulukohtaista toteuttamista lukuvuosisuunnitelman ja päättyvää lukuvuotta koskevan toimintakertomuksen avulla.

Opetuksen järjestäjä mahdollistaa tarkoituksenmukaiset oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt kohdentamalla resurssin tehdyn arvioinnin ja siitä nousevien kehittämistarpeiden perusteella. Resursoinnissa huomioidaan myös koulukohtaiset tarpeet ja erityispiirteet.

Opetuksen järjestäjä vastaa osaltaan koulujen toimintakulttuurin ja toiminnan toteuttamisen kehittämisestä mahdollistamalla henkilöstön suunnitelmallisen kouluttautumisen ja osaamisen kehittämisen. Koulutuksiin osallistumista seurataan lukuvuosittain.

• mitkä ovat paikalliset painopisteet, tavoitteet ja erityiskysymykset

Paraisilla on kirjattu visio "laadukas koulu", mikä ohjaa toimintakulttuurin kehittämistä paikallisesti.

Visio Laadukas koulu

"Paraisilla kouluissa voidaan hyvin. Oppimisympäristö on turvallinen ja kannustaa oppimaan. Kohtaamiset lasten ja aikuisten välillä ovat kunnioittavia.

Kouluissa on hyvä tehdä töitä. Henkilökunta on sitoutunutta. Työnantaja mahdollistaa täydennyskoulutuksen.

Aikuisia on riittävästi ja oppilasryhmät ovat toimivia. Tukea annetaan joustavin inklusiivisin järjestelyin.

Yhteistyö koulun, kodin, opiskeluhoollon ja lastensuojelun välillä on suunnitelmallista ja toimii hyvin.

Yhteistyö kieliryhmien välillä on toimivaa."

Hyvinvointia seurataan säännöllisesti toteutettavilla kyselyillä ja kehityskeskusteluissa. Koulutusta kohdistetaan vision mukaisen toimintakulttuurin edistämiseen. Ryhmäkoot pyritään pitämään sellaisina, että jokaisen oppilaan kohtaaminen on mahdollista. Tuen järjestämistä kehitetään ja sitä koordinoi oppimisen tuen koordinaattori. Yhteistyötä kieliryhmien välillä toteutetaan hallinnon ja koulujen tasolla.

• minkälaista osaamista, toimintaa, yhteistyötä ja rakenteellisia ratkaisuja koulujen toimintakulttuuri ja oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt edellyttävät opetuksen järjestäjän ja yksittäisten koulujen tasolla

Toimintakulttuurin kehittäminen ja toteuttaminen edellyttävät suunnitelmallista johtamista ja avointa keskustelua kouluyhteisössä työtä ohjaavista arvoista, normeista, toiminnan tavoitteista ja rakenteista sekä työn suunnittelusta ja toteuttamisesta. Koulun yhtenäinen toimintakulttuuri edellyttää sitoutumista yhteisiin käytänteisiin oppimisen ja koulunkäynnin tuen, yhdenvertaisuuden, esteettömyyden ja saavutettavuuden turvaamiseksi.

Kouluyhteisö on oppiva yhteisö, joka kehittyy dialogin avulla. Avoimen keskustelun avulla arvioidaan ja reagoidaan joustavasti ilmiöihin ja muuttuviin tilanteisiin. Vuorovaikutteinen ja toisia arvostava aikuisten välinen yhteistyö ja arviointikulttuuri ovat keskeisiä osia koulun toimintakulttuuria. Kouluissa tulee keskustella ja sopia yhteistyön ja -suunnittelun periaatteista sekä arvioinnista ja arvioinnin käytänteistä.

Oppimisen edellytyksiä tukevat rakenteelliset ratkaisut luovat arkeen ennakoitavuutta ja kiireettömyyttä. Ratkaisut vahvistavat koulunkäynnin tukea, tasa-arvoisuutta, esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä huolehditaan siitä, että oppilailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada ohjausta sekä tukea kehitykseensä, oppimiseensa ja yhteisön jäsenenä toimimiseen sekä yksilöinä että ryhmän jäsenenä.

Opettajien keskinäinen yhteistyö, opettajien yhteistyö moniammatillisten ja monialaisten toimijoiden kanssa sekä yhteistyön mahdollistavat rakenteelliset ratkaisut ovat tärkeitä oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Yhteiseen suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa ja se määritellään koulukohtaisesti lukuvuosisuunnitelmassa.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt edellyttävät perusopetuksen kokonaisuuden tavoitteellista ja suunnitelmallista johtamista, arviointia ja kehittämistä.

Opetuksen järjestäjän ja kouluyhteisön rakenteet

- opetusryhmät muodostetaan niin, että
 - joustavat inklusiiviset järjestelyt on mahdollista toteuttaa
 - opetussuunnitelman tavoitteet on mahdollista saavuttaa
 - kohtuullinen ryhmäkoko tukee opettajan mahdollisuutta kohdata oppilaita ja luoda turvallinen oppimisympäristö
 - erityisopettajien, samanaikaisopettajien ja koulunkäynninohjaajien resurssi on kohdennettu tarkoituksenmukaisesti
- opetustilojen esteettömyyttä ja saavutettavuutta edistetään

- tiedolla johtamista kehitetään, suunnitelmallinen osaamisen kartoitusten toteuttaminen ja poissaolojen seuraaminen
- kouluvalmentaja työskentelee yhteisöllisessä opiskeluhollossa
- rehtorikokous sopii koko kaupungin yhteisen monialaisen oppimiskokonaisuuden. Sen lisäksi päätetään koulukohtaisista monialaisista oppimiskokonaisuuksista.

Kouluyhteisön käytänteet ja toimintakulttuuri

Tavoitteiden selkeys

- **toimintakulttuuria** johdetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Visio ohjaa arjessa tehtyjä päätöksiä
- rakenteissa ja työjärjestyksessä otetaan huomioon tuen toteuttaminen ja opettajien välinen yhteistyö

Yhdessä tekeminen

- koulussa on toimivat yhteistyön käytänteet opettajien ja koulunkäynninohjaajien yhteiseen opetuksen suunnitteluun
- yhteisesti sovitut käyttäytymistä ohjaavat toimenpiteet
- oppilaita ja huoltajia osallistetaan toimintakulttuurin kehittämiseen
- yhteistyö opiskeluholllon kanssa on suunnitelmallista

Yhteisöllisyys ja hyvinvointi

- arjen ilmapiiri ja kohtaaminen on toisia arvostavaa ja ystävällistä
- oppilaiden hyvinvointia seurataan säännöllisesti ja kiusaamiseen puututaan suunnitelmallisesti
- koko koulun henkilöstö on oppilaiden koulunkäynnin tukena

Hyvän huomaaminen

- Koulun aikuisten asenne oppilaisiin on myönteinen ja kannustava
- Ilmapiiri on kehitysmönteinen ja ilo on läsnä

Pedagogiset ratkaisut ja menetelmät

- opettajia tuetaan ryhmämuotoisen tuen toteuttamisessa koulutusten, yhteisen suunnittelun ja konsultaation avulla
- tehtävät ja vastuut ovat selkeästi määriteltyjä koulun sisällä
- eriyttäminen toteutuu monipuolisesti, huomioiden ylöspäin eriyttäminen
- oppilaan oikeus oppia ja toimia osana vertaisryhmää toteutuu
- oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä ryhmässä toimimisen taitoja harjoitellaan osana koulutyötä
- opetus on kielitietoista
- opetusmenetelmät ja työtavat sekä oppimisen ja osaamisen arviointi ovat monipuolisia
- opetusta eheytetään suunnitelmallisesti huomioiden laaja-alaisen osaamisen tavoitteet

Lukuvuosisuunnitelma laaditaan hyvissä ajoin, jotta lukuvuoden alkaessa koulun toimintakulttuurin painopisteet, oppimista ja hyvinvointia edistävän koulutyön järjestäminen ja oppimisen ja koulunkäynnin tuki on selkeästi suunniteltu ja resursoitu.

Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan rakenteelliset ratkaisut, vastuut ja järjestelyt niin, että niitä voidaan toteuttaa suunnitelmallisesti. Lukuvuosisuunnitelman toteutumista arvioidaan lukuvuoden aikana ja arviointi ja kehittämistoimenpiteet kirjataan viimeistään lukuvuoden päätteeksi. Arvioinnin tuloksia käytetään tulevan lukuvuoden suunnittelussa ja toimintakulttuurin kehittämisessä. Arviointiin osallistuu kouluyhteisö (henkilökunta, oppilaat, huoltajat) ja yhteistyöverkostot.

5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Yhteinen vastuu koulupäivästä

Paraisila keskeiset tavoitteet ja toimintatavat hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi sekä oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi, seuraamiseksi ja puuttumiseksi kuvataan poissaolomallissa. Jokainen koulupäivä on tärkeä.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista laaditaan koulukohtainen suunnitelma. Suunnitelma sisältyy lukuvuosisuunnitelmaan ja koulun kurinpidotussuunnitelmaan.

Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Mikäli oppilaan todetaan tarvitsevan toiminta-alueittain järjestettävää opetusta, oppilaan opetuksen järjestämistä arvioidaan ja suunnitellaan monialaisessa yhteistyössä. Oppilaan osallistumista koulun yhteiseen toimintaan tuetaan inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Osallisuutta ja toimijuutta tuetaan tarvittaessa apuvälineillä ja tulkkausavulla oppilaan ja koulutovereiden sekä muiden tahojen kanssa. Arviointi tapahtuu sanallisesti.

Joustava perusopetus

Paraisilla suomenkielinen opetus ei järjestä joustavaa perusopetusta.

Opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain

Oppilaalle tehdään suunnitelma, jossa määritellään opiskeltavat tavoitekokonaisuudet, niiden suorittamisjärjestys, aikataulu sekä arvioinnin periaatteet. Tavoitekokonaisuudet laaditaan pääsääntöisesti vuosiluokkakajaksojen 1-2, 3-6 ja 7-9 sisällä olevien tavoitteiden mukaisesti.

Suunnitelma laaditaan yhdessä oppilasta opettavien opettajien, oppilaan ja huoltajan kanssa. Opintojen etenemistä seurataan ja arvioidaan riittävän usein ja monipuolisesti, vähintään kerran lukukaudessa. Opintokokonaisuuksien suoritusten kirjaamisesta sekä arvioinnista vastaavat ko. aineen opettajat/luokanopettaja. Päätöksen opiskelusta tavoitekokonaisuuksittain tekee koulun rehtori.

Yhdysluokkaopetus

Yhdysluokkaopetusta järjestävät koulut kuvaavat lukuvuosisuunnitelmassa opetuksen järjestämisen periaatteet ja siihen liittyvät toimintatavat.

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta voidaan järjestää, jos opetusta ei ole mahdollista järjestää omassa koulussa lähiopetuksena.

Etäopetusta voidaan järjestää myös oppilaalle, joka joutuu olemaan terveydellisistä syistä pitkiä aikoja pois koulusta. Opetus suunnitellaan yhteistyössä oman ja mahdollisesti sairaalakoulun, huoltajan ja oppilaan kanssa.

Erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan opetus ja konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu

Sairaalakoulussa annetaan oppimista ja koulunkäyntiä ylläpitävää sekä oppilaan hoitotavoitteita tukevaa kokonaiskuntoutuksellista opetusta. Opetukseen ovat oikeutettuja Turun yliopistollisessa keskussairaalassa osastohoidossa olevat oppivelvolliset oppilaat sekä tarvittaessa myös muussa erikoissairaanhoidossa (avohoito) olevat oppivelvolliset oppilaat, joiden koulunkäynti on keskeytynyt, on vaarassa keskeytyä tai joiden opetusta ei ole saatu muutoin järjestettyä oppilaan edu mukaisesti.

Avohoidossa olevan oppilaan opetuksen järjestämisestä sairaalakoulussa sovitaan yhdessä sairaalakoulun sijaintikunnan, oppilaan opetuksen järjestäjän sekä oppilaan kotikuntalain mukaisen kotikunnan kanssa. Järjestelyissä kuullaan oppilasta, tämän huoltajaa, oppilaan opetuksen järjestäjää sekä opiskeluhuoltohenkilöstöä. Sairalakoulun avo-opetukseen ottamisesta päättää sairaalakoulun johtaja. Oppilaspaikka edellyttää hoitavan lääkärin lausuntoa, josta ilmenee hoitosuunnitelma.

Sairalakoulussa opiskellessaan oppilas pysyy oman koulun oppilaana. Oppilaat noudattavat ensisijaisesti oman koulunsa opetussuunnitelmaa. Opetuksen järjestämisessä otetaan huomioon oppilaan psyykkiset ja fyysiset voimavarat. Oppimista arvioidaan yhteistyössä oppilaan oman koulun kanssa. Sairaalajakson aikana tehdään yhteistyötä sairaalakoulun, huoltajien, oman koulun, hoidon sekä tarvittaessa sosiaalitoimen toimijoiden kesken. Moniammatillisen yhteistyön tavoitteena on mahdollistaa koulunkäynti poikkeavassa elämäntilanteessa sekä tukea oppilaan kuntoutumista ja toimintakyvyn paranemista. Tämä mahdollistaa oppilaan paluun omaan kouluun ja siirtymisen toisen asteen opintoihin.

Sairalakoulu tarjoaa tarvittaessa muille kouluille konsultaatiota ja koulutusta opetuksen järjestämisen tueksi erityisissä tilanteissa.

Konsultatiivista sairaalaopetusta järjestää Kiinamyllyn koulu. Konsultoinnin tavoitteena on osaamisen jakaminen ja haastavien tilanteiden yhteinen tarkastelu konsultaatiota pyytäneen tahon kanssa. Sairaalaopetuksen konsultoivat opettajat tekevät yhteistyötä perusopetuksen tuen tiimin kanssa.

Sairalakoulun konsultaatioon hakeudutaan yksittäisen oppilaan, oppilasryhmän tai kouluyhteisön tilanteen tarkastelemisen ja tuen rakenteiden suunnittelun asioissa.

Konsultaatioprosessi ja konsultaatioon hakeutuminen kuvataan Kiinamyllyn koulun kotisivulla. Yksittäistä oppilasta koskevaan konsultaatiopyyntöön tulee olla huoltajan lupa. Sairalakoulun konsultaatio voi olla esimerkiksi verkostoyhteistyötä, puhelinkonsultaatiota, koulutusten tarjoamista sekä lähikonsultointia.

Perusopetuksen poikkeava järjestäminen

Erityisestä tutkinnosta, sen järjestämisestä ja arvioinnin periaatteista päättää opetuspäällikkö.

Opetus erityisissä tilanteissa

Sujuva yhteistyö on tärkeää oppilaan siirtyessä omasta koulustaan toisen opetuksen järjestäjän tai valtion oppilaitokseen tai koulukotiin, vastaanottokotiin tai -keskukseen taikka vankilaan tai muuhun rangaistuslaitokseen jatkamaan koulunkäyntiä.

Oppilaan lähtökoulussa luokanopettaja tai -ohjaaja ja tarvittaessa erityisopettaja vastaavat opetuksen järjestämiseksi välttämättömän tiedon siirtämisestä vastaanottavaan laitokseen mahdollisimman nopeasti. Opiskeluhuollollisen tiedon siirtämiseen kysytään oppilaan ja /tai huoltajan lupa. Oppilaalle kirjoitetaan lähtökoulussa erotodistus, josta ilmenevät hänen suorittamansa opintokokonaisuudet. Keskeneräisistä suorituksista tehdään koonti, joka lähetetään vastaanottavalle taholle. Tarvittaessa järjestetään moniammatillinen tapaaminen ja tiedonsiirtopalaveri, johon kutsutaan kaikki tarvittavat tahot.

Oppilaan palatessa takaisin omaan kouluun pyydetään lähettävältä oppilaitokselta mahdollisimman pian koonti oppilaan suorituksista ja erotodistus. Tarvittaessa järjestetään moniammatillinen tapaaminen ja tiedonsiirtopalaveri, johon kutsutaan tarvittavat tahot.

7.2. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen onnistunut toteuttaminen vaatii perusopetuksen kokonaisuuden tavoitteellista ja suunnitelmallista johtamista, arviointia ja kehittämistä.

Oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjen suunnittelua ja arviointia tulee johtaa koulu- ja opetusryhmäkohtaisesti. Koulukohtaisesta johtamisesta vastaa koulun rehtori ja opetusryhmäkohtaisesta ryhmää opettavat opettajat.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt edistävät oppilaiden oppimista ja hyvinvointia sekä luovat pohjan oppilaiden tarpeiden huomioimiselle. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt näkyvät koulun toimintakulttuurissa sekä rakenteiden että pedagogisten ratkaisujen tasolla. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat:

Opetuksen järjestäjän ja kouluyhteisön rakenteet	Vastuussa:
• opetusryhmät muodostetaan niin, että ■ joustavat inklusiiviset järjestelyt on mahdollista toteuttaa ■ opetussuunnitelman tavoitteet on mahdollista saavuttaa ■ kohtuullinen ryhmä koko tukee opettajan mahdollisuutta kohdata oppilaita ja luoda turvallinen oppimisympäristö	opetuksen järjestäjä ja rehtori

■ erityisopettajien, samanaikaisopettajien ja koulunkäynninohjaajien resurssi on kohdennettu tarkoituksenmukaisesti • opetustilojen esteettömyyttä ja saavutettavuutta edistetään • tiedolla johtamista kehitetään, suunnitelmallinen osaamisen kartoitusten toteuttaminen ja poissaolojen seuraaminen • kouluvalmentaja työskentelee ala- ja yläkoulussa oppilaiden koulunkäynnin tukena • rehtorikokous päättää koko kaupungin yhteisen monialaisen oppimiskokonaisuuden. Sen lisäksi päätetään koulukohtaisista monialaisista oppimiskokonaisuuksista.	
Kouluyhteisön käytänteet ja toimintakulttuuri Tavoitteiden selkeys • toimintakulttuuria johdetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Visio ohjaa arjessa tehtyjä päätöksiä • rakenteissa ja työjärjestyksessä otetaan huomioon tuen toteuttaminen ja opettajien välinen yhteistyö, esimerkiksi oppitunteja palkittamalla Yhdessä tekeminen • koulussa on toimivat yhteistyön käytänteet opettajien ja ohjaajien yhteiseen opetuksen suunnitteluun • yhteisesti sovitut käyttäytymistä ohjaavat toimenpiteet • oppilaita ja huoltajia osallistetaan toimintakulttuurin kehittämiseen • yhteistyö opiskeluhuollon kanssa on suunnitelmallista Yhteisöllisyys ja hyvinvointi • arjen ilmapiiri ja kohtaaminen on toisia arvostavaa ja ystävällistä • oppilaiden hyvinvointia seurataan säännöllisesti ja kiusaamiseen puututaan suunnitelmallisesti • koko koulun henkilöstö on oppilaiden koulunkäynnin tukena Hyvän huomaaminen • Koulun aikuisten asenne oppilaisiin on myönteinen ja kannustava • Ilmapiiri on kehitysmuotoinen ja ilo on läsnä	Koko kouluyhteisö
Pedagogiset ratkaisut ja menetelmät • opettajia tuetaan ryhmämuotoisen tuen toteuttamisessa koulutusten, yhteisen suunnittelun ja konsultaation avulla • tehtävät ja vastuut ovat selkeästi määriteltäviä tiimin sisällä • luokassa toteutuu ennakoitava struktuuri	Opettajat

• eriyttäminen toteutuu monipuolisesti, myös ylöspäin • oppilaan oikeus oppia ja toimia osana vertaisryhmää toteutuu • oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä ryhmässä toimimisen taitoja harjoitellaan osana koulutyötä • opetus on kielitietoista ja opetusmenetelmät sekä arviointi monipuolista	
--	--

Rehtorin vastuu oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen toteuttamisessa

Toimintakulttuurin osalta

- varmistaa, että oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt toteutuvat osana koulun toimintakulttuuria
- varmistaa, että kaikki kouluyhteisön aikuiset ovat tietoisia yhteisistä toimintaperiaatteista ja omista vastuistaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteuttamiseksi

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen suunnittelun ja seurannan osalta

- suunnitella työjärjestys ja oppimisympäristön käyttö siten, että opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen ja opettajien yhteistyö on mahdollista
- että resurssit kohdennetaan koulussa siten, että oppimisen ja koulunkäynnin tuki toteutuu tarkoituksenmukaisesti inklusiivisten periaatteiden mukaisesti ensisijaisesti oppilaan omassa ryhmässä
- että ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja oppilaskohtaisia tukitoimia suunnitellaan esimerkiksi osaamisen kartoituksia hyödyntäen
- kirjata vuosisuunnitelmaan, miten ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan koulukohtaisesti
- seurata, että ryhmäkohtaiset tukimuodot ja oppilaskohtaiset tukitoimet toteutuvat suunnitellusti
- seurata, että opettajien välinen yhteistyö oppilaiden tukemiseksi toteutuu

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteutumisen arvioinnin osalta

- että ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja oppilaskohtaisia tukitoimia vaikuttavuutta arvioidaan lukuvuoden aikana
- raportoida tuen toteuttamisen koulukohtaisista tavoista ja resurssin kohdentamisesta
- minimiresurssi tulisi allokoida jokaiseen ryhmään (0,122vvt/oppilas)

7.3. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyyden arvioimisen paikalliset periaatteet, käytännöt ja vastuut

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja toteutetaan suunnitelmallisesti oppilasryhmien tarpeiden mukaan. Luokan- ja aineenopettajat ovat velvollisia järjestämään yleistä tukiopetusta ja opetuskielen tukiopetusta suunnitelmallisesti ja oppilaiden tarpeista lähtien joko koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella huomioiden oppilaan koulupäivän pituuden enimmäismäärät.

Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä on suunnitelmallista, sen vaikuttavuutta arvioidaan ja resursseja uudelleen suunnitellaan säännöllisesti. Koulu määrittelee arvioinnin ja uudelleensuunnittelun rytmityksen lukuvuosisuunnitelmassaan. Lukuvuosisuunnitelmassa määritellään tukimuotojen suunnittelemisen periaatteet ja niiden riittävyys arvioinnin rytmitys. Suunnittelun tulee olla dokumentoitua ja tuen tarpeiden mukaan joustavaa.

Opetuksen järjestäjä vastaa ryhmäkohtaisten tukimuotojen resursseista koulujen määrittelemän ja dokumentoiman tarpeen mukaan. Koulun rehtori vastaa ryhmäkohtaisen tuen järjestämisestä koulussa.

Ryhmää opettavat opettajat vastaavat yhdessä suunniteltujen ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisesta. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarkemmat periaatteet, käytännöt ja vastuut määritellään koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

7.4. Oppilaskohtaiset tukitoimet

7.4.3. Tukea koskeva päätös

Ennen oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvioinnin käynnistämistä tarkistetaan, että oppilaan kohdalla on toteutunut riittävässä määrin oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt sekä ryhmäkohtaiset tukimuodot. Oppilaskohtaiseen tukeen ei siirrytä, jos oppilas ei ole saanut tukiopetusta siinä oppiaineessa, johon tuen tarve liittyy.

Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi käynnistyy, kun joku oppilaan opettajista tai oppilaan huoltaja sitä esittää. Arviointi voidaan tehdä myös oppilaan aloitteesta. Arvioinnin vastuuhenkilöinä ovat luokanopettaja tai ryhmänohjaaja, erityisopettaja ja sitä ainetta opettava opettaja, jossa tuen tarve on huomattu.

Oppilasta ja huoltajaa tiedotetaan tuen tarpeen arvioinnista ja heille tarjotaan mahdollisuus osallistua arviointiin. Oppilaan omat näkemykset voidaan selvittää koulupäivän aikana. Jos tilanne sitä vaatii, arviointiin voi osallistua myös opiskeluhuollon edustaja(t) tai oppilaan muu moniammatillinen verkosto.

Tuen tarpeen arviointi kirjataan oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan. Toimivaltaisen päätöksentekijän tulee olla tietoinen ja osallinen oppilaan tuen tarpeen arvioinnista. Jos koulun rehtori tai muu päätöksentekijä ei ole ollut mukana tuen tarpeen arvioinnissa, käydään arviointi ja sen tulos läpi ko. henkilön kanssa ennen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman laatimista.

Jos tuen tarpeen arvioinnissa tullaan kaikkien tahojen kanssa yhdessä tulokseen siitä, että oppilaskohtaisille tukitoimille ei ole tarvetta, ei asiasta tarvitse tehdä oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaa suunnitelmaa eikä hallintopäätöstä. Jos joku taho on oppilaskohtaisten tukitoimien kannalla, edetään asiassa suunnitelmaan ja päätöksentekoon.

Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Suunnitelman laadintaan osallistuvat tuen tarpeen arvioinnin tehneet opettajat ja suunnitelmaa toteuttavat opettajat. Opiskeluhuollon ammattilaisia tai oppilaan moniammatillisia verkostoja voidaan kutsua mukaan suunnitelman tekemiseen, jos se on oppilaan tuen järjestämisen kannalta tarpeellista. Suunniteltaessa oppilaan oppimäärän rajaamista tai oppilaan koulupäivän pituuden lyhentämistä yhteistyön tulee olla moniammatillista.

Oppilaan ja huoltajien kuulemisesta vastaa suunnitelman laatija.

Arviointi ja suunnitelma –asiakirja toimitetaan koulun rehtorille tai muulle oppilasasioista vastaavalle henkilölle. Rehtorin tutustuttua asiakirjaan, se toimitetaan Paraisten hallintosäännön mukaiselle päätöksentekijälle.

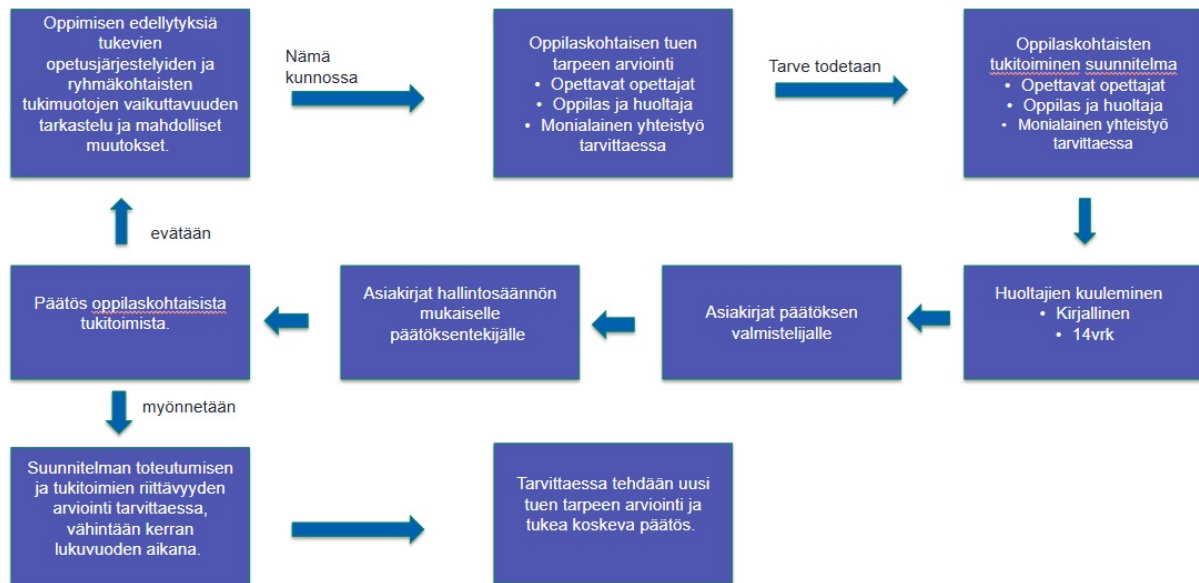
Päätöksentekijä tekee oppilaskohtaisesta tuesta hallintopäätöksen. Tuen tarpeen arviointi tehdään uudelleen oppilaan tuen tarpeiden muuttuessa ja tarvittaessa muutetaan hallintopäätöstä tai kumotaan se.

Tukea koskeva päätös: prosessikuvaus

1. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt kunnossa
2. Ryhmäkohtaiset tukimuodot olleet käytössä pitkäkestoisesti ja säännöllisesti (lukukausi / lukuvuosi)
3. Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden ja ryhmäkohtaisten tukimuotojen vaikuttavuuden tarkastelu. Voiko oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyitä voimistaa? Voiko ryhmäkohtaisia tukimuotoja kohdentaa toisin?
4. Oppilasta opettavat opettajat yhdessä: tuen tarpeen arviointi (oppilaalle ja huoltajalle mahdollisuus osallistua, hoitava taho tai opiskeluhoito mukana tarvittaessa) erityisopettaja tarvittaessa mukana
4. Oppilasta opettavat opettajat laativat yhdessä tuen toteuttamista koskevan suunnitelman (yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa). Erityisopettaja osallistuu tarvittaessa. Huoltajan ei ole pakko osallistua, jos hän näin valitsee.
5. Huoltajien kuuleminen
6. Asiakirjat toimitetaan päättäjälle
7. Päätös oppilaskohtaisista tukitoimista
8. Suunnitelman toteutumisen ja tukitoimien riittävyyden arviointi tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran lukuvuoden aikana

9. Tarvittaessa tehdään uusi tuen tarpeen arviointi ja tukea koskeva päätös

Oppilaskohtaisen tuen päätösprosessi

7.4.3.1. Erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä

Erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä on pitkäkestoista, oppilaskohtaisesti suunniteltua ja eriytettyä opetusta, jolla pyritään turvaamaan oppilaan opinnoissa eteneminen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Koska oppiainetta opettaa useampi opettaja, tulee oppilaan arviointi tehdä yhteistyössä opettavien opettajien kesken.

Tukea koskeva päätös sisältää sen / ne oppiaineet, joissa oppilas saa luvun 7.4.3.1. mukaista erityisopettajan opetusta. Päätös voidaan tehdä myös tietyn ajankohdan mukaan, esimerkiksi kun oppilas aloittaa koulupäivät erityisopettajan kanssa erillisessä tilassa. Oppilas voi opiskella yksittäisen oppiaineen oppitunneista alle puolet erityisopettajan pienryhmässä. Oppilaan arviointivastuu säilyy aineen- tai luokanopettajalla.

Pienryhmän koko voi olla 1–10 oppilasta.

Pienryhmät suunnitellaan ennakoon opettajien välisenä yhteistyönä. Pienryhmät muodostetaan pedagogisin perustein ja niiden kokoon vaikuttaa oppilaiden tuen tarpeet. Ryhmän kokoa tulee arvioida tapauskohtaisesti ja joustavasti. Rehtori osallistuu suunnittelutyöhön tarpeen mukaan.

7.4.3.2. Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama yhden tai useamman oppiaineen opetus pienryhmässä

Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama yhden tai useamman oppiaineen opetus pienryhmässä on pitkäkestoista, oppilaskohtaisesti suunniteltua ja eriytettyä opetusta, jolla pyritään turvaamaan oppilaan opinnoissa eteneminen opetussuunnitelman tavoitteiden tai rajatun oppiaineen oppimäärän mukaisesti.

Jos oppiainetta opettaa useampi opettaja, tulee oppilaan arviointi tehdä yhteistyössä opettavien opettajien kesken.

Päätös sisältää sen / ne oppiaineet, joissa oppilas saa luvun 7.4.3.2. mukaista erityisopettajan / erityisluokanopettajan opetusta. Oppilas opiskelee yli puolet kyseisen oppiaineen oppitunneista erityis(luokan)opettajan pienryhmässä. Arviointivastuu on erityis(luokan)opettajalla.

Jos kohdan 7.4.3.2. mukaista tukea saava oppilas opiskelee kyseisessä oppiaineessa osan tunneista yleisopetuksen ryhmässä, saa ryhmässä olla yhteensä enintään viisi tällaista ja kohdan 7.4.3.3. mukaista tukea saavaa oppilasta.

Pienryhmät muodostetaan suunnitelmallisesti pedagogisin perustein. Pienryhmän koko voi olla 1–10 oppilasta kuitenkin harkintaa käyttäen niin, että opetus pystytään järjestämään oppilaiden edun mukaisesti.

7.4.3.3. Erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa

Erityisluokassa opiskelevalle oppilaalle nimetään yleisopetuksen yhteistyöluokka. Oppilas opiskelee tässä yhteistyöluokassa ne oppiaineet, jotka katsotaan hänen kohdallaan sopiviksi. Lisäksi oppilas voi osallistua yhteistyöluokan toimintaan osittain muissakin oppiaineissa ja muissa tilanteissa (kuten koulun tapahtumapäivät).

Oppilaan kohdalla noudatetaan viiden oppilaan rajaa jokaisen oppiaineen kohdalla, kun hän opiskelee inklusiivisten periaatteiden mukaan yleisopetuksen luokassa.

Erityisluokan enimmäisryhmäkoot määritellään perusopetuslain 20 g § 3 ja 4 momentissa.

7.4.3.4. Tulkitsemispalvelut

Jos oppilaalla on kuulovamma, näkövamma tai puhevamma, saattaa hän tarvita tulkitsemispalvelua opetukseen osallistumiseksi. Arviointia varten tehdään tukea koskeva arvio yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja hoitavan / kuntouttavan tahon kanssa. Tulkitsemispalveluista tehtävää päätöstä varten tarvitaan riittävät selvitykset palvelun tarpeesta.

7.4.3.5. Oppilaskohtaiset avustajapalvelut

Paraisilla oppilaan avustajapalvelut voidaan järjestää myös ilman päätöstä oppilaskohtaisesta avustajapalvelusta. Tämä tarkoittaa, että oppilas voi saada esim.

kohdennettua avustajapalvelua ryhmäkohtaisen koulunkäynninohjaajan toteuttamana. Oppilaalla ja huoltajalla on kuitenkin oikeus saada hallintopäätös avustajapalvelusta, jos he sitä toivovat.

Avustajapalvelun tarpeen arvioimiseksi tehdään oppilaalle tukea koskeva arvio yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja hoitavan / kuntouttavan tahon kanssa. Avustajapalvelusta tehtävää päätöstä varten tarvitaan riittävät selvitykset palvelun tarpeesta.

Oppilaalle osoitetun avustajapalvelun toteuttaminen kuvataan tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa.

7.4.3.6. Apuvälineet

Jos oppilaskohtaisia tukitoimia tarvitseva oppilas tarvitsee (muuta kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä) apuvälineitä osallistuakseen opetukseen, arvioidaan apuvälineiden tarve tukea koskevassa arviossa ja niiden käyttö kuvataan tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa. Arviointiin pyritään saamaan mukaan oppilaan hoitava / kuntouttava taho. Apuvälinetarpeissa ja tarpeen arvioinnissa voidaan käyttää myös esim. oppimis- ja ohjauskeskus Valterin tai Elmeri-koulun konsultaatiota.

7.5. Perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeaminen

7.5.1 Oppiaineen oppimäärän rajaaminen

Ennen oppiaineen oppimäärän rajaamisen harkitsemista oppilaan tulee olla saanut kyseisessä oppiaineessa vähintään kahta erilaista tukimuotoa, joista toisen on oltava erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä tai erityisluokassa. Jos näistäkin tukitoimista huolimatta oppilas ei saavuta hyväksyttyä arvosanaa, käynnistää erityisopettaja / erityisluokanopettaja oppimäärän rajaamisen tarpeen arvioinnin.

Arviointi tehdään yhdessä oppilaan ja tämän huoltajan kanssa. Oppilaan edun mukaisen toimintatavan arvioimiseksi tulee tehdä yhteistyötä joko oppilaan hoitavan / kuntouttavan tahon kanssa tai koulupsykologin kanssa. Päätöksentekijää tiedotetaan tarpeen arvioinnista ja sen tuloksista.

Oppilaalle ja huoltajalle kerrotaan oppimäärän rajaamisen käytännön vaikutuksista arviointiin ja yhteishakuun.

Rajaamisen tarve arvioidaan jokaisessa oppiaineessa erikseen eikä sitä voi tehdä ennakoivasti. Erityisen painavista syistä voidaan niissä oppiaineissa, jotka hajaantuvat useiksi oppiaineiksi (kuten ympäristöoppi), oppiaineiden rajaamista voidaan jatkaa suoraan ilman jokaisen oppiaineen erillistä opiskelua. Tällöin asiasta tehdään uusi tuen tarpeen arviointi ja suunnitelma sekä tukea koskeva päätös.

Rajatuista oppimääristä kirjataan oppilaan omat tavoitteet, sisällöt, opinnoissa eteneminen ja oppilaan arvioinnin periaatteet oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan.

7.5.2 Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä

Terveydellisen syyn arvioi aina terveydenhuollon ammattilainen. Oppilaalle tehdään tukea koskeva arvio, jossa todetaan syy oppiaineen oppimäärästä vapauttamiseen ja arvioidaan ajanjakso, jota vapauttaminen koskee.

Päätös voidaan tehdä enintään neljän kuukauden ajanjaksolle. Tämän jälkeen jos tilanne vaatii, arvioidaan tarve pysyväälle vapauttamiselle POL 18 § mukaan tai opetuksen järjestäminen POL 20 i § perusteella.

POL 18 § perusteella tehty oppiaineen oppimäärästä vapauttaminen voidaan tehdä vain huoltajan hakemuksesta.

7.8. Tuen jatkumo siirtymävaiheissa, yhteistyö ja sujuva tiedonsiirto

ESIOPETUS - ALAKOULU

Alkuopetuksen oppilaan ennaltaehkäisevän tuen suunnittelun lähtökohtana on esiopetuksesta saatu tieto oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin valmiuksista sekä mahdollisista tuen tarpeista.

Esioppilaiden tuen tarpeiden tiedonsiirtopalaverit aloitetaan tarvittaessa jo syyslukukaudella, jotta koulun aloitukseen seuraavalle syyslukukaudelle ehditään varaamaan talousarviossa riittävät resurssit. Varsinaiset tiedonsiirtopalaverit pidetään keväällä, joissa saadaan tietoa koulutulokkaiden ryhmässä toteutetuista oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä sekä ryhmäkohtaisista tukimuodoista. Siirrettävää tietoa ovat lapsikohtaiset tukitoimet ja niiden vaikuttavuus, henkilökohtaisen ohjauksen tarve sekä ryhmäkohtaisen tuen toteuttaminen esiopetuksessa. Opetuksen järjestämistä koskeva välttämätön tieto saadaan siirtää minkään estämättä, mutta esim. oppilashuollollinen tieto vaatii yksilöidyn luvan, ja lähettävä esiopetusryhmän opettaja huolehtii lupien pyytämisestä tarvittaessa.

Tiedonsaantipalavereissa on läsnä tarpeen mukaan esioppilaan huoltaja, esiopetusryhmän henkilökuntaa, koulun henkilöstöä ja tarvittaessa opiskeluhooltohenkilökuntaa.

Kevätlukukaudella toteutetaan yhteistyötä esiopetusryhmän/-ryhmien ja koulun kanssa.

ALAKOULU - YLÄKOULU

Yläkoulun vastuuhenkilöt vierailevat alakouluilla kuudennen vuosiluokan kevätlukukaudella. He tutustuvat ryhmässä toteutettuihin oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin ja ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin.

Tarvittaessa tiedonsiirtoa vahvistetaan erikseen koolle kutsuttavassa tiedonsiirtopalaverissa. Siirrettävää tietoa on oppilaskohtaiset tukitoimet ja niiden vaikuttavuus, henkilökohtaisen ohjauksen tarve sekä ryhmäkohtaisen tuen toteuttaminen alakoulussa. Opetuksen järjestämisestä koskeva välttämätön tieto saadaan siirtää minkään estämättä, mutta esim. oppilashuollollinen tieto vaatii yksilöidyn luvan, ja lähettävä koulu huolehtii lupien pyytämisestä tarvittaessa.

YLÄKOULU - TOINEN ASTE

Perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheessa oppilaat suuntautuvat jatko-opintoihin ja tekevät päätöksiä ura- ja elämänvalinnoistaan. Siirtymä edellyttää suunnitelmallista ja monialaista yhteistyötä sekä vuorovaikutusta oppilaiden ja huoltajien kanssa. Moniammatillinen yhteistyö ja tuki on erityisen tärkeää oppilaskohtaista tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla, jotta kukaan ei jäisi jatko-opintojen ulkopuolelle.

Oppilaskohtaista tukea saaville oppilaille tarjotaan tarvittaessa mahdollisuutta tehostettuun henkilökohtaiseen oppilaanohjaukseen 8. - 9. luokkien aikana. Tuen tarvetta jatko-opinnoissa arvioidaan moniammatillisesti yhdessä erityisopetuksen sekä oppilashuollon kanssa. Moniammatillinen palaveri järjestetään myös yhteishaussa mahdollisesti tarvittavien asiantuntijalausuntojen kartoittamiseksi.

Lähettävä koulu on velvollinen siirtämään opetuksen kannalta välttämättömiä tietoja seuraavalle kouluasteelle huoltajan tai oppilaan suostumuksesta riippumatta. Oppilashuollollisten tietojen siirtämiseen tarvitaan tiedonsiirtolupa. Siirrettäessä yksittäistä oppilasta koskevia tietoja yhteishaun yhteydessä rehtori vastaa siitä, että huoltajilta on kerätty tarvittavat luvat. Käytännössä tiedonsiirtolupien kerääjänä toimii opinto-ohjaaja, moniammatillisten sekä huoltajien kanssa käytyjen palaverien perusteella.

Yhteishakutulosten varmistuttua opinto-ohjaaja siirtää opetuksen kannalta välttämättömät tiedot vastaanottavaan oppilaitokseen sekä varmistaa tietojen siirtymisen.

7.9 Paikallisesti päätettävät asiat

Opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävän yhteistyön ja kehittämisen periaatteet

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Yhteisöllinen opiskeluhuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi.

Yhteisöllistä opiskeluhuoltotyötä ohjaa ja kehittää yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä, joka kokoontuu viisi kertaa lukuvuoden aikana. Koulu määrittelee ryhmän kokoonpanon.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto

Opiskeluhoolto on oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden, sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä, sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä.

Opiskeluhoollolla pyritään oppilaan oppimiseen tai kasvuun liittyvien haasteiden ennaltaehkäisemiseen ja tunnistamiseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Haastavissa tilanteissa oppilaalla on oikeus saada maksutonta opiskeluhoitoa, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhoillon ammattilaisina koulussa toimivat kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi ja koulukuraattori. Opiskeluhoillon resurssi ilmoitetaan vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

Yksittäisen oppilaan tueksi koottavan moniammatillisen asiantuntijaryhmän palaverille varataan aika tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Opiskeluhoiltopalvelujen ammattilaiset osallistuvat tarvittaessa oppilaan tuen tarpeen arviointiin. Moniammatillisen osaamisen tarve määritellään tapauskohtaisesti, kuitenkin siten, että moniammatillista yhteistyötä tehdään aina, kun kyseessä on:

a) Oppiaineen oppimäärän rajaaminen

Poikettaessa opetussuunnitelman oppimäärän sisällöistä tai tavoitteista edellytetään aina monialaista yhteistyötä opiskeluhoiltopalvelujen ammattilaisten kanssa.

b) Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä

Terveydellisen syyn arvioi aina terveydenhuollon ammattilainen. Oppilaalle tehdään tukea koskeva arvio, jossa todetaan syy oppiaineen oppimäärästä vapauttamiseen ja arvioidaan ajanjakso, jota vapauttaminen koskee.